

Nutsbasisschool De Hoogakker

Wandelakker 60 4824 SG Breda

Telefoon 076-5411469

Dependance: Blokmoeren 28

Telefoon 076-5410540

www.nbsdehoogakker.nl

e-mail: info@nbsdehoogakker.nl

Procedure versnelde leertijd / leertijdverlenging

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Standpunt van de school.	3
1.1 Leertijdverlenging	3
1.1.1 Kleuterverlenging	3
1.1.2 'Zittenblijven' in de groepen 3 tot en met 8	4
1.2. Versnellen	4
1.2.1 Versnellen in groep 1 t/m 8	4
2 De procedure	4
2.1. De Procedure voor groep 1-2	4
2.1.0. Start: Bepalen welke kinderen de procedure gaan volgen	5
2.1.1. Stap 1: Het signaleren- zorgniveau 1	5
2.1.2. Stap 2: Het analyseren en diagnosticeren- zorgniveau 2	5
2.1.3. Stap 3 : Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging	6
2.1.4. Stap 4: De besluitvorming	6
2.1.5. Stap 5: Een continu aanbod	7
2.1.6. Stap 6: De evaluatie	7
2.1.7. Tijdlijn van de procedure in groep 1-2	7
2.2. De procedure voor groep 3-8	8
2.2.0. Start: Bepalen welke kinderen de procedure gaan volgen	8
2.2.1. Stap 1: Het signaleren- zorgniveau 1	8
2.2.2. Stap 2: Het analyseren en diagnosticeren- zorgniveau 2	9
2.2.3. Stap 3: Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging	9
2.2.4. Stap 4: De besluitvorming	10
2.2.5. Stap 5: Een continu aanbod	10
2.2.6. Stap 6: De evaluatie	10
2.2.7. Tijdlijn van de procedure in groep 3- 8	10
Checklist procedure versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 1-2	12
Checklist procedure versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 3-8	13
Beslissingenblad versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 1-2	0

Inleiding

Tot 1986 bepaalde de 1 oktoberregeling of een leerling van de kleuterschool overging naar de lagere school. Met de invoering van de Wet Basis Onderwijs en daarna de Wet Primair Onderwijs is er geen duidelijke verandering in gekomen. Veel scholen blijken nog steeds deze datum te hanteren bij het besluit of een leerling in groep 2 blijft of overgaat naar groep 3, ondanks het feit dat dit geen wettelijke verplichting meer is.

De inspectie geeft aan dat de school moet bevorderen dat een leerling 8 aaneengesloten jaar primair onderwijs krijgt.

In uitzonderingsgevallen mag het 9 jaar zijn. Dat betekent concreet dat de basisschool zittenblijven zoveel mogelijk dient te vermijden.

Dit geldt voor alle verlengingen tijdens de gehele schoolloopbaan.

“Ook het verlengen van de kleuterperiode en zittenblijven zijn doorgaans geen effectieve maatregelen (Roeleveld & Van der Veen, 2007; Van de Grift, 2005). Een extra jaar onderwijs kan zeker zinvol zijn, maar alleen als het aanbod in dat extra jaar doelgericht inspeelt op problemen van leerlingen. Dat gebeurt bijvoorbeeld met succes in schakelklassen (Mulder e.a., 2008). Bij het ‘traditionele’ zittenblijven herhalen leerlingen alleen de stof die ze in een eerder stadium niet onder de knie kregen.”

Uit: De staat van het Nederlandse onderwijs onderwijsverslag 2007-2008 van de inspectie van het onderwijs

De inspectie stelt de school specifiek de vraag of een leerling door kan naar groep 3; los van de geboortedatum. Zij geeft geen oordeel over de aard van het besluit.

Voor enkele leerlingen blijkt 8 jaar aaneengesloten basisonderwijs niet voldoende/nodig doordraaizjt:

- meer tijd nodig hebben om de fundamentele referentieniveaus (1F) behorende bij het leerjaar te behalen.
- de streefniveaus (1S) van het leerjaar erna reeds (voor een deel) beheersen.

De school moet inzichtelijk maken op basis van welke criteria een besluit tot het vertraagd of versneld doorlopen van de basisschool is genomen.

Daartoe is een procedure opgesteld aan de hand waarvan NBS de Hoogakker samen met ouders en wanneer mogelijk de betrokken leerling, komt tot het nemen van een besluit .

Doelen van deze procedure:

1. Helderheid geven over het standpunt van de school in de procedure vertragen/versnellen.
2. Inzicht geven in de procedure die de school volgt, waarin de cyclus PDCA verwerkt is.
3. Vaststellen van de doelgroep volgens criteria.
4. Aangeven wie waarvoor verantwoordelijk is.
5. Zicht krijgen op de effecten van verlenging/ versnelling.

De leerkracht is verantwoordelijk voor het doorlopen van de gehele procedure. De intern begeleider monitort en begeleidt de leerkracht hierbij.

1 Standpunt van de school.

NBS de Hoogakker deelt de mening van de Onderwijsinspectie: De school bevordert acht jaar aaneengesloten primair onderwijs. Bij uitzondering mag dat negen jaar zijn. Een extra jaar onderwijs zien wij als zinvol wanneer het aanbod in dat extra jaar doelgericht inspeelt op specifieke behoeften van leerlingen.

1.1 Leertijdverlenging

1.1.1 Kleuterverlenging

Uit recent onderzoek (Driessen et al, 2014) blijkt dat in plaats van het traditionele 'zittenblijven', beter naar een alternatief gezocht kan worden zoals het afstemmen van instructie op de streefdoelen, een systematisch evaluatie uitvoeren ter preventie van problemen, het wijzigen van een groepssamenstelling en leerstofjaarklassen doorbreken, interventies plegen gericht op het 'sneller leren', de effectiviteit van leerkrachten verbeteren, uitbreiden van de leertijd, voor- en vroegschoolse programma's uitvoeren. Het rendement van deze alternatieven blijkt hoger dan 'zittenblijven'.

Kleuterverlenging lijkt in veel gevallen niet aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

Dit is conform de beweringen van Roeleveld en Van der Veen (2007).

Ontwikkelingsbelemmerende kindkenmerken worden niet verbeterd door Kleuterverlenging. (Zie gegevens document Opbrengsten, hoofdstuk 5 Doorstroming).

Vanuit het document Opbrengsten dat jaarlijks wordt opgesteld kunnen we het volgende opmerken

In schooljaar 2012-2013 hadden we een percentage van verlengers 9,33

In schooljaar 2013-2014 hadden we een percentage van verlengers 6,85

(tegenover 22,4% gemiddeld (Pisa, 2009) en in schooljaar '13-'14 zien we een percentage van 6,855. Wij hebben deze percentages gegenereerd uit het aantal leerlingen in groep 3 op 1 oktober, het aantal doublures in groep 3 op 1 oktober, het aantal leerlingen groep 3 exclusief de doublures en het aantal leerlingen die 7 jaar (of ouder) zijn en in gr 3 zitten op 1 oktober.

De Onderwijsinspectie stelt dat maximaal 12% van de leerlingen zou mogen verlengen in de kleutergroepen. Een reden voor het lage percentage is dat er steeds meer expertise en ervaring wordt opgedaan door leerkrachten en gezocht wordt naar beantwoording van de onderwijsbehoeften van de leerlingen en ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten.

Besluiten

NBS de Hoogakker is van mening dat kleuters met een vertraagde sociaal-emotionele ontwikkeling in aanmerking (moeten kunnen) komen voor de optie van kleuterverlenging. De kinderen zullen op alle ontwikkelingsgebieden nauwkeurig geobserveerd worden, met de nadruk op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leerlingen die opvallen zullen onderwerp van gesprek worden in het overleg leerkracht - Intern Begeleider. Voor de criteria zie H. 2.1.0 en H. 2.2.0.

Alle leerlingen die in de periode oktober t/m december jarig zijn (de zgn najaarsleerlingen) worden opgenomen in de procedure "versnelde en/of vertraagde leertijd".

1.1.2 Verlengen in de groepen 3 tot en met 8

Zoals eerder vermeld is uit onderzoek gebleken dat verlengen voor leerlingen, geen effectieve maatregel is. Een extra jaar onderwijs kan zeker zinvol zijn, maar alleen als de leerkracht doelgericht inspeelt op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. Bij traditioneel 'zittenblijven' herhalen de leerlingen alleen de leerstof die zij in een eerder stadium niet onder de knie kregen.

Op NBS de Hoogakker willen wij dat de kinderen de basisschool in acht aaneengesloten jaren doorlopen. Versnellen/ vertragen proberen wij te vermijden. Soms zal het voorkomen dat een kind toch de basisschooltijd met een jaar verlengt omdat wij van mening zijn dat dit de ontwikkelingskansen vergroot. Het kind wordt dan besproken met de Intern Begeleider (ondersteuningsniveau 2) en opgenomen in de procedure versnelde leertijd/ leertijdverlenging.

1.2. Versnellen

1.2.1 Versnellen in groep 1 t/m 8

Daarnaast hebben wij ook te maken met leerlingen die de school versneld kunnen doorlopen. Zij doorlopen de basisschool in 7 schooljaren en slaan één jaar in de basisschool over. Dan hebben wij te maken met de versnelde leertijd.

Wanneer de signalen wijzen in de richting van een versnelde ontwikkeling (ontwikkelingsvoorsprong) neemt de leerkracht contact op met de IB (ondersteuningsniveau 2). In samenspraak met ouder(s)/ verzorger(s) en, indien mogelijk, ook de leerling, wordt een voorstel tot nadere procesgerichte diagnostiek besproken. Voor elke vorm van diagnostisch onderzoek dient er vooraf toestemming door ouder(s)/ verzorger(s) te zijn gegeven. Het percentage leerlingen dat de school versneld doorloopt is op NBS de Hoogakker op dit moment nihil. Wanneer leerlingen op één of meerdere gebieden een ontwikkelingsvoorsprong laten zien van minimaal een jaar, wordt op onze school gebruik gemaakt van het door OnderwijsAdvies MHR ontwikkelde model 'Surplus'.

2 De procedure

De procedure maakt onderscheid tussen de groepen 1-2 en de groepen 3-8.

Als eerste wordt de procedure voor groep 1-2 (en met name de overgang van groep 2 naar 3) helemaal beschreven, daarna die voor groep 3-8. Om in een overzicht de te nemen stappen te kunnen overzien volgt aan het einde een checklist die de leerkracht ten behoeve van een leerling kan doorlopen en invullen.

2.1. De Procedure voor groep 1-2

2.1.0. Start

2.1.1. Stap 1 Het waarnemen

2.1.2. Stap 2 Het begrijpen

2.1.3. Stap 3 Criteria versnellen / vertragen

2.1.4. Stap 4 Besluitvorming en plannen

2.1.5. Stap 5 Het realiseren

2.1.6. Stap 6 Evaluatie van de procedure en effecten ervan op de voortgang van de leerling (waarnemen en begrijpen)

2.1.7. Tijdlijn van de procedure in groep 1-2

2.1.0. Start: Bepalen welke leerlingen de procedure gaan volgen

Alle leerlingen die vanaf groep 1 minimaal 1 jaar onderwijs hebben gevolgd en die zich leeftijdsadequaat (zoals blijkt uit de KIJK!) ontwikkelen gaan over naar groep 2. De najaarsleerlingen waarbij voldaan wordt aan onderstaande criteria, worden opgenomen in deze procedure.

De leerlingen in groep 2 die zich minimaal op leeftijdsadequaat niveau ontwikkelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden in het observatie-instrument "KIJK!" en die op de gebieden waarnemen en geletterdheid zich minimaal hebben ontwikkeld op het niveau van 5,6 jaar gaan ook mee in de procedure. De criteria zijn richtinggevend.

Vanuit het observatie-instrument "KIJK!" wordt gekeken naar:

- Sociaal- emotionele ontwikkeling → leeftijdsadequaat
- Motoriek: kleine motoriek → leeftijdsadequaat
grote motoriek → leeftijdsadequaat
- Waarneming: visueel (kijken) → minimaal 5,6 jaar
auditief (horen) → minimaal 5,6 jaar
- Oriëntatie: tijd → leeftijdsadequaat
Lichaam → leeftijdsadequaat
Ruimte → leeftijdsadequaat
- Symbolen: geletterdheid → minimaal 5,6 jaar
cijfers en getallen → leeftijdsadequaat

2.1.1. Stap 1: Het waarnemen - ondersteuningsniveau 1

Het signaleren gebeurt wanneer de leerling vijf wordt, samen met Kijk! moment 2 is het ijkpunt om te bezien of een kind gevolgd gaat worden in deze procedure. De leerkracht levert informatie aan, aan de IB'er.

De informatie op gebied van afstemming vanuit groepsoverzichten, de evaluaties van groepsplannen en individuele hulpplannen moeten informatie opleveren.

De leerkracht is in eerste instantie verantwoordelijk voor de fase waarnemen en kan hierbij ondersteuning krijgen van de IB'er in de leerlingbespreking. Alle gegevens die verzameld zijn moeten steeds meegewogen worden in de beoordeling. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat jonge leerlingen sprongsgewijs ontwikkelen.

De fysieke gegevens blijven bewaard in de registratiemap bij de leerkracht.

2.1.2. Stap 2: Het begrijpen- ondersteuningsniveau 2

Het begrijpen (analyseren en diagnosticeren) vindt plaats na één tot anderhalf jaar onderwijs. Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van de informatie kan nadere procesgerichte diagnostiek worden toegepast. Te denken valt hierbij aan het afnemen van toetsen als CPS, TAK of toetsen vanuit het LOVS. Door vooruit te toetsen of door terug te toetsen wordt het ontwikkelingsniveau van de leerling bevestigd.

Specifieke informatie kan verkregen worden vanuit de checklist dyslexie, het protocol hoogbegaafdheid of uit informatie van externen (b.v.GGD, logopedist).

In een leerlingbespreking tussen IB'er en leerkracht wordt de leerling doorgesproken. De ouders worden over de stand van zaken geïnformeerd door de groepsleerkracht.

Alle gegevens worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem van de school en in de groepsmap van de leerkracht. De groepsleerkracht is hiervoor verantwoordelijk.

2.1.3. Stap 3 : Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging

Voorafgaand aan het besluit tot versnellen of verlengen in groep 2 moeten vastgestelde criteria beoordeeld worden.

Om voor versnellen in aanmerking te komen moet het kind een ontwikkeling vertonen die overeenkomt met de in Kijk! genoemde en aan de kalenderleeftijd van de leerling gebonden mijlpalen op de volgende gebieden:

- alle aspecten van de sociaal emotionele ontwikkeling
- taak- en werkhouding
- functieontwikkeling
- waarneming en geletterdheid dient tevens minimaal op het niveau 5 jaar en zes maanden te zitten.

Bij Cito Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters Medio 2 wordt minimaal een score van I verwacht.

De criteria worden vergeleken met de eigen leeftijdsgenoten.

Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging

1. Sociaal emotioneel (mijlpalen KIJK! zijn op leeftijd / mijlpalen KIJK! laten achterstand zien van 10 maanden)

- basissenmerken
- betrokkenheid / welbevinden
- relatie met volwassenen
- relatie met kinderen
- spelontwikkeling
- weerbaarheid

2. Taak- werkhouding (mijlpalen KIJK! zijn op leeftijd / mijlpalen KIJK! laten een achterstand zien van 10 maanden)

- kan taak zelfstandig uitvoeren
- taakbesef
- kan instructie volgen
- heeft interesse om te leren

3. Functieontwikkeling /leervoorwaarden (waarneming en geletterdheid zijn op 5 jaar en zes maanden en mijlpalen KIJK! zijn op leeftijd / mijlpalen KIJK! laten een achterstand zien.)

- mondelinge taal, taalbegrip en taalexpressie
- geheugen (visueel/auditief) onthouden van enkelvoudige/meervoudige opdrachten, automatiseren en inprenten
- zintuiglijke ontwikkeling (visueel/auditief)
- kleine motoriek: voorkeurshand, pengreep, pincetgreep (niet doorslaggevend)
- leesvoorwaarden*
- rekenvoorwaarden*

* deze gebieden zijn doorslaggevend voor de besluitvorming.

2.1.4. Stap 4: De besluitvorming en plannen

Wanneer er een besluit over versnelde leertijd of leertijdverlenging genomen gaat worden zullen bij de afweging bovenstaande criteria beoordeeld worden. Er wordt een korte

motivering gegeven en de leerachterstand / leervoorsprong wordt gezien in relatie tot de sociaal emotionele ontwikkeling en of taakwerkhouding.

De leerkracht vult ter ondersteuning voorafgaand aan de besluitvorming het beslissingsblad (bijlage 3) in, waarbij de onderdelen rekenvoorwaarden en leesvoorwaarden van groot belang zijn om een goed overwogen besluit te nemen Dit beslissingsblad wordt door de leerkracht voorafgaand aan het te nemen besluit ingevuld.

Bij de besluitvorming, uiterlijk genomen in de maand mei maar in ieder geval voor de bekendmaking van de groepsverdeling, zijn de ouders, de leerkracht en de IB'er betrokken. De school neemt de uiteindelijke beslissing.

2.1.5. Stap 5: Het realiseren

De leerling die de procedure heeft doorlopen zal in een groepsplan / handelingsplan vastgelegde specifieke ondersteuning ontvangen. De leerkracht draagt de leerling over tijdens de groepsoverdracht en zorgt samen met de nieuwe leerkracht voor een juiste pedagogische/ didactische aanpak, welke door de nieuwe leerkracht wordt vastgelegd in het nieuwe groepsplan/handelingsplan. Afgewogen wordt in hoeverre specifieke ondersteuning realiseerbaar is.

2.1.6. Stap 6: De evaluatie

De leerling wordt tussentijds in november- december en na de afname van de Medio toetsen van het volgende schooljaar opnieuw besproken in de leerlingbespreking, of in de consultatie met het ondersteuningsteam. De leerkracht brengt de leerling opnieuw in. Er wordt nagegaan of de extra geboden ondersteuning voldoende effectief is geweest. Indien nodig wordt de extra ondersteuning bijgesteld, gecontinueerd of afgesloten.

2.1.7. Tijdlijn van de procedure in groep 1-2

Ondersteunings-niveau	Wanneer?	Wat?	Wie?
1	Oktober t/m december: Na 2 Kijk!momenten, wanneer het kind 5 jaar is geworden	Waarnemen: Signaleren	leerkracht
	November	Leerlingbespreking	leerkracht en IB
2	November t/m februari	Begrijpen: Verzamelde gegevens uit Kijk!, Ivs (parnassys) en analyse LOVS.	leerkracht
	Februari/ maart	Leerlingbespreking/ consultatie ondersteuningsteam	Leerkracht en IB
	Maart	oudergesprek	Leerkracht (en IB)
	Maart/ april	Ordenen criteria	leerkracht
	Eind april	Besluit nemen en plannen	Leerkracht en IB (bij voorkeur samen met ouders)
	Mei/ juni	Plannen: Onderwijs-behoefte vastleggen in	leerkracht

		groepsoverzicht/ groepsplan	
	Mei/ juni	Realiseren: Onderwijsbehoeften vastleggen in groepsoverzicht/ groepsplan voor de nieuwe leerkracht en het nieuwe schooljaar.	leerkracht
	Mei- einde schooljaar	Realiseren: Continuering van ondersteuning en begeleiding leerling	leerkracht
	Tussen november en februari	Evalueren procedure en vaststellen effecten van versnellen/ vertragen in leerlingbespreking of consultatie met ondersteuningsteam	Leerkracht, IB en ouders.

2.2. De procedure voor groep 3-8

2.2.0. Start

2.2.1. Stap 1 Het waarnemen

2.2.2. Stap 2 Het begrijpen

2.2.3. Stap 3 Criteria versnellen / vertragen

2.2.4. Stap 4 Besluitvorming en plannen

2.2.5. Stap 5 Realiseren

2.2.6. Stap 6 Evaluatie van de procedure en effecten ervan op de voortgang van de leerling (waarnemen en begrijpen)

2.2.0. Start: Bepalen welke leerlingen de procedure gaan volgen

De leerlingen die een vertraagde ontwikkeling / ontwikkelingsvoorsprong ten opzichte van de lesstof van dat moment laten zien, worden opgenomen in de procedure. Ook de leerlingen waarbij de leerkracht twijfelt of het standaard leerstofaanbod in het leerjaar erna voldoende aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling worden in de procedure opgenomen.

2.2.1. Stap 1: Het waarnemen- ondersteuningsniveau 1

Bij het signaleren maakt de leerkracht gebruik van methodegebonden toetsen, Cito toetsen en SEO-observaties. (uit " Zien ") Eventueel kunnen andere aanvullende observaties ook van meerwaarde zijn. De informatie verkregen uit evaluaties van een groepsplan/ handelingsplan behoort eveneens tot de waarnemingsfase.

De leerkracht is hiervoor verantwoordelijk maar kan ondersteund worden door de IB-er.

Het waarnemen vindt in principe het hele jaar plaats maar de maanden januari en februari, waarin toetsing plaatsvindt door methode onafhankelijke toetsen (medio toetsen Cito) lijken het meest voor de hand liggend.

De gegevens worden vastgelegd in de registratiemap en in het leerlingvolgsysteem door de groepsleerkracht.

2.2.2. Stap 2: Het begrijpen- ondersteuningsniveau 2

Bij onvoldoende doorslaggevende didactische informatie worden aanvullende gegevens verzameld om een beeld te vormen. Hierbij valt te denken aan het doortoetsen van de leerling, waarbij minimaal een I score (Cito) behaald moet zijn of het terug toetsen tot de leerling minimaal een II-score behaalt of handelingsgerichte procesdiagnostiek uitgevoerd wordt. Hiermee wordt het ontwikkelingsniveau en beheersingsniveau van de leerling in beeld gebracht. Verdere specifieke informatie over de ontwikkeling van de leerling, door derden verstrekt, kan ook van belang zijn. Al deze informatie wordt besproken in de leerlingbespreking/ consultatie met het ondersteuningsteam.

Bij deze stap zijn de ouders, zo mogelijk de leerling, de leerkracht en de IB-er betrokken. Uiterlijk eind maart vindt een tweede gesprek plaats. De gegevens die uit het doortoetsen of onderzoek zijn verkregen worden bewaard in de registratiemap en opgenomen in het leerlingvolgsysteem. De groepsleerkracht is hiervoor verantwoordelijk.

2.2.3. Stap 3: Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging

Voorafgaand aan het besluit moeten richtinggevende criteria beoordeeld worden.

Bij versnelde leertijd gaat het over leerlingen die:

- onvoldoende uitdaging vinden in de aangeboden leerstof en waarbij de leerkracht, ouders en eventueel de leerling aangeven dat het welbevinden op school onder de maat is.
- een cognitieve voorsprong hebben van minimaal een jaar.
- specifieke onderwijsbehoeften hebben op het gebied van bovenstaande twee punten.

Bij leertijdverlenging gaat het om leerlingen :

- waarbij de leerkracht, ouders en eventueel de leerling aangeven dat het welbevinden op school zich negatief ontwikkelt.
- die een achterstand van minimaal een jaar laten zien in de leervorderingen
- die specifieke onderwijsbehoeften hebben op het gebied van bovenstaande twee punten.

De uitkomsten van de beoordeling aan de hand van de criteria worden vergeleken met die van de eigen leeftijdsgroep.

Steeds weer dient de vraag gesteld te worden in welke groep de ontwikkelingskansen voor de betreffende leerling het grootst zijn.

Criteria versnelde leertijd / leertijdverlenging

1. Sociaal emotionele ontwikkeling is verder of onvoldoende ten opzichte van leeftijdsgenoten:

- basiskennmerken
- betrokkenheid / welbevinden
- relatie met volwassenen
- relatie met kinderen
- spelontwikkeling
- weerbaarheid
- welbevinden / plezier op school

- SEO overzicht uit het leerlingvolgsysteem (ingevuld door de leerkrachten en de leerling van groep 5 t/m 8 met eventueel aanvulling SchoolVragenlijst (SVL))
2. Taak- werkhouding is beter of onvoldoende ten opzichte van leeftijdsgenoten:
- kan taak zelfstandig uitvoeren
  - taakbesef/ doorzettingsvermogen
  - zelfsturing
  - heeft interesse om te leren
  - motivatie (vanuit observatie en gesprek)
3. Leervorderingen zijn groter of onvoldoende ten opzichte van leeftijdsgenoten:
- taal: spelling
  - lezen: technisch en begrijpend
  - rekenen
  - zaakvakken

2.2.4. Stap 4: De besluitvorming en plannen

Wanneer er een besluit ten aanzien van vertragen/versnellen genomen gaat worden zullen bovenstaande criteria beoordeeld worden. Daarnaast wordt een korte motivering omschreven en wordt de leervoorsprong of de leerachterstand gezien in combinatie met de sociaal emotionele ontwikkeling en/of taakwerkhouding.

In het besluit moet ook meegenomen worden in welke groep de leerling de meeste ontwikkelingskansen geboden kan worden.

Bij de besluitvorming, uiterlijk genomen in de maand mei maar in ieder geval voor de bekendmaking van de groepsverdeling, zijn de ouders, wanneer mogelijk de leerling, de leerkracht en de IB'er betrokken.

De school neemt de uiteindelijke beslissing.

Het besluit wordt opgenomen in het leerlingvolgsysteem. De groepsleerkracht draag hier zorg voor.

2.2.5. Stap 5: Het realiseren

De leerling die de procedure heeft doorlopen zal in een groepsplan / handelingsplan vastgelegde specifieke ondersteuning ontvangen. De leerkracht draagt de leerling over tijdens de groepsoverdracht en zorgt samen met de nieuwe leerkracht voor een juiste pedagogische/ didactische aanpak, welke door de nieuwe leerkracht wordt vastgelegd in het nieuwe groepsplan/handelingsplan. Afgewogen wordt in hoeverre specifieke ondersteuning realiseerbaar is.

Hierbij moet het uitgangspunt zijn dat de doelen volgen op dat wat het kind reeds beheerst.

2.2.6. Stap 6: De evaluatie van de procedure en effecten ervan op de voortgang van de leerling (waarnemen en begrijpen)

De leerling wordt tussentijds in november- december en na de afname van de Medio toetsen van het volgende schooljaar opnieuw besproken in de leerlingbespreking of eventueel in de consultatie met het ondersteuningsteam. De leerkracht brengt de leerling opnieuw in. Er wordt nagegaan of de extra geboden ondersteuning voldoende effectief is geweest. Indien nodig wordt de extra ondersteuning bijgesteld, gecontinueerd of afgesloten.

2.2.7. Tijdlijn van de procedure in groep 3- 8

Ondersteunings-niveau	Wanneer?	Wat?	Wie?
1	Oktober t/m december:	Waarnemen: signaleren d.m.v. observatie en methodegebonden toetsen	leerkracht
	November	Leerlingbespreking	leerkracht en IB
	November	Oudergesprek	Leerkracht en ouders
2	November t/m februari	Begrijpen: Verzamelde gegevens uit lvs (parnassys) en analyse LOVS.	leerkracht
	Februari/ maart	Leerlingbespreking/ consultatie ondersteuningsteam	Leerkracht en IB
	Maart	oudergesprek	Leerkracht, ouders (en IB)
	Maart/ april	Ordenen criteria	leerkracht
	Eind april	Besluit nemen en plannen	Leerkracht en IB (bij voorkeur samen met ouders)
	Mei/ juni	Plannen: Onderwijs-behoefte vastleggen in groepsoverzicht/ groepsplan	leerkracht
	Mei- einde schooljaar	Realiseren: continuering van ondersteuning en begeleiding leerling	leerkracht
	Tussen oktober en februari	Evalueren procedure en vaststellen effecten van versnellen/ vertragen in leerlingbespreking of consultatie met ondersteuningsteam	Leerkracht, IB en ouders.

Bijlage 1

Checklist procedure versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 1-2

Naam van het kind: .....

Naam van de leerkracht: .....

2.1.0	Start	Datum:.....	Notities t.o.v. criteria
2.1.1.	Ondersteuningsniveau 1 Stap 1	Waarnemen <ul style="list-style-type: none"> • Kijkprofiel 2 • Info leerkracht • Gesprek ouders • Info uit groepsplan/handelingsplan 	
2.1.2.	Ondersteuningsniveau 2 Stap 2	Begrijpen: Analyseren/diagnosticeren Periode genoten onderwijs: ..... maanden Diagnostiek van leervoorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> • CPS • TAK • Cito • Signalering dyslexie • Signalering hoogbegaafdheid (Surplus) • leerkracht-IB • Gesprek ouders 	
2.1.3.	Ondersteuningsniveau 2 of 3 Stap 3	Criteria Sociaal-emotioneel Taak-werkhouding Functieontwikkeling	
2.1.4.	Ondersteuningsniveau 2 of 3 Stap 4	Besluitvorming en plannen Datum:..... Beoordeling criteria Korte motivering	
2.1.5.	Ondersteuningsniveau 2 of 3 Stap 5	Realiseren: Continuering van ondersteuning Ondersteuning wordt vastgelegd in: Groepsplan / handelingsplan Specifieke aandacht voor:	

Bijlage 2

Checklist procedure versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 3-8

Naam van het kind: .....

Naam van de leerkracht: .....

2.1.0	Start	Datum:.....	Notities t.o.v. criteria
2.1.1.	Ondersteunings-niveau 1 Stap 1	Waarnemen: signaleren <ul style="list-style-type: none"> • Methode gebonden toetsen • Cito • Seo observatie • Ander observatie(s) • tussenevaluatie groepsplan • evaluatie handelingsplan 	
2.1.2.	Ondersteunings-niveau 2 Stap 2	Begrijpen: Analyseren/diagnosticeren <ul style="list-style-type: none"> • terug/doortoetsen Cito • Handelingsgerichte procesdiagnostiek • Info derden 	
2.1.3.	Ondersteunings-niveau 2 of 3 Stap 3	Criteria Sociaal-emotioneel Taak-werkhouding Leervordering In welke groep zijn ontwikkelingskans(en) het grootst?	
2.1.4.	Ondersteunings-niveau 2 of 3 Stap 4	Besluitvorming en plannen Datum:..... Beoordeling criteria Korte motivering In welke groep zijn ontwikkelingskans(en) het grootst	
2.1.5.	Ondersteunings-niveau 2 of 3 Stap 5	Realiseren: Continuering van ondersteuning Ondersteuning wordt vastgelegd in: Groepsplan / handelingsplan Specifieke aandacht voor:	

Bijlage 3

Beslissingenblad versnelde leertijd / leertijdverlenging groep 1-2

Naam leerling		Geboortedatum		Leerkracht		Invuldatum															
<p>●Beheerst een kind het onderdeel dan krijgt het 2 punten, als het onderdeel nog niet goed wordt beheerst, krijgt het 1 punt, wordt het onderdeel helemaal niet beheerst, dan krijgt het 0 punten. ●hoe je scores van de citotoets kunt verwerken in het beslissingsblad ●Tel alle punten op: 78 punten is het maximum: het kind moet 80% score hebben om over te gaan naar groep 3. Dat betekent 62 punten. ●Heeft het kind 47 punten of lager (60%) , dan is er geen sprake van de optimale voorwaarden om naar groep 3 te gaan. De IB en de leerkracht nemen op basis van de gegevens in dit formulier een besluit</p>							Puntentotaal														
							Conclusie														
							Datum oudergesprek		Week												
							LOVS toets Taal voor Kleuters.....		Vaardigheidsscore:												
							LOVS toets Rekenen voor kleuters.....		Vaardigheidsscore:												
							Gesdag 0/12		Gesprekken 3/8		Rekenen/Wiskunde 2/10		Taal/Lezen/schrijven 4/14								
zelfstandig	Kind kan instructie verwerken	werkt tempo	Kiest verschillende ontwikkelings materialen	Voelt zich aangesproken in een groep	Kind toont intrinsieke motivatie	Betrokken bij het kringgesprek	Neemt actief deel aan het gesprek	Kind spreekt verstaanbaar	Heeft een juiste luisterhouding	getalbegrip	meten	Meetskunde	Erbij eraf situaties tot 5	Herkent en benoemt cijfers tot 10	Kind kan eigen naam schrijven	Past actief aangeboden woorden toe	Kind kan mkm analyseren	auditieve synthese	Kritisch luisteren	Herkent en benoemt 16 klanken of meer	Herkent het verschil tussen cijfers en letters
Spel 6/8		Constructie/beeldend 2/6		Fijne Motoriek 7/8		Sociaal-emotioneel 5/12															
Komt tot een samenhangend spelverhaal met andere kinderen	Kind kan zich enigermate verplaatsen in de ander	Kind staat open voor spelideeën van anderen	Kind kan verschillende rollen	Kan een voorbeeld nabouwen	Kan de ruimtelijke begrippen actief toepassen in betekenisvolle situaties	Kind kijkt kritisch naar eigen bouwwerk	Kan geometrische vormen uitknippen	Kind maakt soepele bewegingen	Juiste pengreep	Maaakt soepele bewegingen vanuit de vingers	Kind zoekt contact met anderen en heeft vaste vriendjes	Kind zoekt contact met de Leerkracht	Kind heeft zelfvertrouwen	Durft initiatief te tonen	Kind kan conflict oplossen	Kind komt voor zichzelf op					

